

Pogoda z kiosku

Zjawiska, które zachodzą w danej chwili w atmosferze, są od zawsze przedmiotem zainteresowania człowieka. Rozmawiamy o pogodzie, interesuje nas jej prognoza, bowiem ma ona duży wpływ na nasze życie.

Tuż po wybudowaniu tężni na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych XIX wieku wykonywano na nich różne pomiary: temperatury powietrza, ciśnienia, kierunku wiatru. Stężanie wydobywanej z głębi ziemi solanki odbywa się przecież na otwartym powietrzu i w znacznym stopniu jest uzależnione od warunków meteorologicznych. Również tężnie zostały wybudowane prostopadle do kierunku wiatrów, wiejących na tym obszarze najczęściej z zachodu i północnego zachodu. Pomiary były także niezbędne dla kuracjusza, który był szczególnie zainteresowany tym, jaka będzie pogoda w sezonie, w którym wybrał swój pobyt pod tężniami. Interesowała go prognoza, dzięki której mógł zaplanować swój strój czy też rozkład zajęć. Nic więc dziwnego, że jednym z zadań Stowarzyszenia Lekarzy Zdrojowych, utworzonego w 1873 r., było między innymi zbieranie danych meteorologicznych. Zajmowali się tym lekarze, którzy praktykowali w sezonie leczniczym w Ciechocinku. Dla potrzeb pomiarów sprowadzono przyrządy z Głównego Obserwatorium Meteorologicznego w Petersburgu. Prawdopodobnie na przełomie lat 1882 i 1883 w centrum uzdrowiska postawiono stację meteorologiczną, a za obserwacje był odpowiedzialny dr Alfons Pajewski. Początkowo pomiary były wykonywane tylko w sezonie kuracyjnym od maja do września. Od 1900 roku pomiary były już całoroczne, a zajmował się nimi lekarz zdrojowy Ignacy Dembicki. Stacje były w różnych miejscach - na terenie parku Zdrojowego, potem na terenie Ogrodów Miejskich, a od 1963 roku na skwerze obok Dyrekcji uzdrowiska, gdzie dzisiaj urządzony jest plac zabaw dla dzieci. Przez 32 lata (w latach 1947-1979) pomiarami zajmowali się Państwo Wanda i Leonard Jęckowie, a kolejnymi obserwatorami byli: Teresa Roszkowska, Bogdan Szczepanowski, Janina Ostrowska,

Krystyna Wojewoda. W 1990 roku stacja została zlikwidowana.

Ciechociński kiosk meteorologiczny został ujęty na kilku pocztówkach z początku XX wieku. Stał w latach 1893 - 1939 na skrzyżowaniu alejek między mostkiem łabędzim nad stawami a galerią spacerową, zwaną kursalem (dziś m.in. Pijalnia Wód Mineralnych i kawiarnia Bristol), w pobliżu kolistego klombu kwiatowego. Znajdowały się w nim podstawowe przyrządy: termograf, higrograf, termometr zwykły i maksymalny. Kiosk ujmował swoją formą i był pięknie wkomponowany w przestrzeń parku.

Sprawdzenie wskaźników pogody było niegdyś ważnym elementem spaceru po parku Głównym (dzisiaj Zdrojowym). Każdy, kto zmierzał do źródła w Pijalni Wód Mineralnych w galerii spacerowej, mijał kiosk meteorologiczny. Dzięki niemu Ciechocinek nie odbiegał w tym zakresie od zagranicznych uzdrowisk. W XIX wieku we wszystkich większych miastach Europy, a także miejscowościach turystycznych i uzdrowiskowych ustawiano rejestratory klimatu, zwane również słupami meteorologicznymi, słupami barometrycznymi, stacjami rejestracji pogody lub kioskami meteorologicznymi. Były one wyposażone w liczne urządzenia pomiarowo odczytowe, które rejestrowały temperaturę, ciśnienie, wilgotność. Te specjalne instrumenty umożliwiały analizowanie stanu pogody nie tylko mieszkańcom, lecz także przyjeżdżającym na leczenie kuracjom czy turystom.

Niestety, ciechociński kiosk meteorologiczny nie przetrwał do naszych czasów jak ten, który stoi przy wejściu do parku Zdrojowego w Dusznikach Zdroju. Miał ciekawą formę i wyróżniał się spośród drewnianych obiektów parku Zdrojowego. Szkoda, że projekt rewitalizacji parku nie zawiera odtworzenia kiosku. Byłby nie lada atrakcją dla kuracjuszy-meteopatów. Można by było umieścić w nim przykładowo współczesne urządzenia pomiarowe. Nowoczesne kioski multimedialne, nawiązujące do architektury otoczenia, stały ostatnio w Zakopanem i w Sopcie przy moło. Jest to element projektu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, który zakłada powstanie w najatrakcyjniejszych turystycznie rejonach Polski kiosków meteorologicznych udostępniających na bieżąco aktualizowane prognozy pogody dla danego rejonu. Warto wspomnieć, że w ubiegłym roku Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie otrzymał nagrodę Innowacja Roku 2009 za Multimedialne Kioski Meteorologiczne.

Aldona Nocna